

Deo optimo maximo uni & trino, Virgini Deiparæ, & sancto Luca orthodoxorum Medicorum Patrono.

QUÆSTIO MEDICA

Quodlibetariis disputationibus, manè discutienda in Scholis Medicorum, die Veneris tertiâ Februarii.

M. PETRO DAQUIN, Doctore Medico, Regis ordinario, & in horto Regio Professore Botanico, Præsidente.

An in apoplexiâ, præmissâ venæ sectione, felicior purgatio?

Ex Hipp.
p. 2. q. 1.
4. acut.

AFFECTUUM, quos *κραινίδες* græci, latini *soporosos* nominant, acutissimus, apoplexia. Subita est sensus omnis & animalis motus cessatio cum vocis amissione, & respiratione plus minus læsâ, salvo licet sæpius pulsû. Causas habet vel *venarum interceptionem* vel spirituum universæ cerebri substantiæ medullari insidentium inertiam; hinc præcipua in sanguineam, & phlegmaticam seu serosâ divisio; sedem habere in ventriculis cerebri nec docet ratio, nec experientia confirmat; in ipsius meditullio firmiori ratione comprobatur. Si spiritus cerebelli incolæ unâ fuerint in virio *vehemens* sane *apoplexia* & *in sanabilis*, maxime si stertor, pulsû vix sensilis, & spuma superveniant. Liber in *caro* & *cataplexi* respirationis usus, pulsû in *syncope* penenullus, sentiendi vis in *uteri præsecatione* illa, febris lenta & continua *leibargi* Comes, & convulsivus in *epilepsiâ* motus, summum singulorum ab apoplexiâ discrimen aperiunt. Non quo inopinato corripit impetu, eodem solvitur, at in *beniplegiam* si non semper, in *paraplegiam* saltem definit aliâve particularem (cui nomen usus nondum indidit) apoplexiâ non *paralyticos* speciem; à quibus si denuo apoplexia, priori quanto peior? Causa ipsius efficiens summam laborantis arcem, novo furore dum impetit, firmiorem in ea pedem insigit; num illam inde dejiciet: qui ipsam purgatione primo & præcipue impugnabit.

In *acutis cunctari, malum*. Acutorum parens est humor vel in partibus hûc illûc mobilis, vel illis infixus tenaciûs; ille copia, fermento vel utrifque turget, hic vel premit mole, vel frigore *vapori*. Ille omni vacationum genere *statim* pulsandus forâs, quo *vergit maxime, per loca nature convenientiora*; hic quia *Crudus, à Coctione*, si speranda, medicandus; aliâs de ipso non nihil vacatione detrahe, quâ superstitis Coctio promovetur, & naturæ robor additur. Hæc Coctio in suâ cum substantiâ, tum qualitatum mutatione, quæ attemperatio est, consistit; hinc bilis tenuior Crassescendo coquitur, Crassior, & viscidior pituita Coctione attenuatur; sic suo quivis modo Coctus humor, pro substantiâ diversitate ad motum fit habilior, *statim & initio movendus* convenienti pharmaco, vias quibus *movebis*, prius consule, & *redde liberâs* per quas meare possit humor. Ab his Pharmaci varietas, delectus & eventus felix.

VITA, quæ in sensus & motus robore confirmatur, à jugi & libero sanguinis circuitu maxime pendet. Hic tum idoneam vasorum, per quæ vehitur capacitatem requirit, tum convenientem principiorum sanguinem constituentium mixtionem. Deficit illa, quod jam copiosiori tunc liquori ferendo spacium? qui fiet jam partium ejus, quæ in spirituum substantiam debent facessere, secretio; hæc vitiatâ crudorum cumulus pituitam parit lentius mobilem, parti hærentem firmiûs, & ægrius ab ea divellendam: ineptorum productio si sulphureorum, in furias adigit massam sanguineam, *Causode & Phrenitide* testibus, dirumpit vasa & qua data portâ ruit, in *abscessibus*, vicina quæque causticâ tanquam vi corrodit, in *ulceribus*: terra aqueave dominium tenent: quas non strages in *maniacis* illa, hæc in *edematosis* suscitant affectibus: in his variæ indolis humoribus, fons omnis apoplexiæ, multiplex à compressione cerebri, diminutâ sanguinis mole solvenda; plurimi ex sanguinis in cerebri substantiam, vasis ruptis, effusione, quem partium vis elastica dum in vasa repelleret, eundem velocior fluentis per apertiore venæ sectæ viam cursû secum raperet: quot à summæ familiari apoplexiæ causa & frequenti pituitâ, cerebri partes medullosas aut inundante, aut strictis obligante, pereunt attoniti; quæ per sanguinis detractionem sublata partim, partim in majorem actâ motum, jam foret Pharmaco minus contumax, quot jugulat insulubilibus apoplecticis, spirituum narcosis, hanc in sanguine conclusam partim aperta vena discuteret, & reliquam detraheret subsequens purgatio.

SANGUINIS missio, non modo prima universali evacuationum, sed & reliquis præstantior est, & tutior maxime in acutis tam præcavendis, quam persanandis, illorum effectricem futuram evacuat materiem, ejusdem in his efferat vim & impetum infirmat, dum derivat hanc, aut revellit à sedibus, aut ipsius pondere pressâs erigit vires: *plethoram* non minus, quam *cachymiam*, quanto universaliorem, solvit, abile sive oriatur, sive sit pituitæ satus, aut humor ater ipsam induxerit; modo in priori casu largior, in pituitosâ cautus, & in melancolicâ non liberalior illam præscripseris sanguinis missionem; citissimè imperata quantæ futura sit in apoplexiâ utilitatis, ipse judices. Calorem nativum, qui summæ semper sit curæ medentibus, eventilat pene obrutum, liberum sanguini restituit motum, fluxuris humoribus patentiores reddit vias, impervias aperit, quid plura! pulsû in hoc morbo vix exlex ipsam coindicat & adhortatur.

PRÆVIÆ non raro invalescunt sensim ad apoplexiam dispositiones; his methodo *prophylacticâ* opus; frigus ergo quo senium indies concidit, sensim & assidue moderatis alteretur calidis, & admotis, & assumptis; sit temperantia vivendi lex, non gula; nullus vel parcior sit usus omnium, quibus exhauriuntur spiritus; de crassiore habitu, pinguiore, ac proinde inertiore, nonnihil demant identidem tum artis auxilia tum exercitium multum & frequens; tandem *athletica constitutio ad summum progressu baud cunctanter solvatur*, diætâ & evacuatione. Sic cavetur ab apoplexiâ. At ipsâ percutiente statim consultis viri bus, utriusque brachii vena pertundatur, secus venæ sectionis succedanea *scarificationes, sanguisuga* &c. in usum veniant. Mox præcipuis internis cavitatibus, earumve glandulis repurgandis studeat Medicus, in intestinis per *enemata & glandes*, ventriculo & vicinis partibus, vel per *Emerica*, vel per *sennata*, *aloetica, diagrediata*, &c. quanti tunc auxilii *erbin*, *gargarismata*, *apoplegmatisini*, & alia id genus *caput purgia*? Ni pessimus in sanis tabaci usus ipso cibo frequentior, & ardentium liquorum vel acerrimorum potus (summæ jam & quotidianæ hominum deliciæ,) lenius hos obtunderent: firmabis jam ventriculum & caput roborantibus, quibus assumptorum, parciorem licet, felicior coctio fit, & uberior gignuntur spiritus, quibus humor morbi causa, per sanguinem missum, in motu positus, in motu servatur; servato motu concoquitur, concoctus repetitis cedit purgantibus, sic totus foras eliminandus.

Ergo in apoplexiâ, præmissâ venæ sectione, felicior purgatio.

DOMINI DOCTORES DISPUTATURI.

M. Ludovicus de Vaux.
M. Petrus Marais.
M. Carolus Contugi.

M. Franciscus Vernage.
M. Franciscus Faustus Alliot, Medicus Regis ordinarius.
M. Joannes-Baptista Dodart.

M. Dionysius Puyton.
M. Raphaël Maurin.
M. Petrus Cressé.

Proponebat Parisiis CLAUDIUS DUFRESNE, Parisinus, Baccalaureus Medicus. A. R. S. H. 1696.